

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vraag van het CDA Wijchen over 'nieuwe naam gemeente Wijchen na fusie?'

Kernboodschap

Op 17 juli 2020 stuurde het CDA Wijchen schriftelijke vragen over de nieuwe naam van de gemeente Wijchen na een mogelijke fusie met Druten. In deze informatienota beantwoordt het college de vragen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

Een algemeen woord vooraf: de richtlijnen voor naamgeving staan beschreven in het 'Beleidskader gemeentelijke herindeling' en 'Handboek gemeentelijke herindeling' van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Mocht het tot een fusie met de gemeente Druten komen wie bepaalt dan de naam van de nieuwe gemeente?

Het uitgangspunt is, en de herindelingspraktijk laat ook zien dat dit gebruikelijk is, dat gemeenten in het herindelingsadvies een voorkeur opnemen voor de naam voor de nieuw te vormen gemeente. De gemeenteraden stellen het herindelingsadvies vast.

2. Welke rol spelen onze inwoners hierbij?

Het kabinet geeft het betrekken van inwoners bij de naamgeving in overweging (zie het 'Beleidskader gemeentelijke herindeling', 7.4).

Hoe de naam van de nieuw te vormen gemeente tot stand komt, verschilt per herindeling. Er zijn drie gangbare hoofdstromen in Nederland:

1. **Evidentie naam van de grootste.** Het is logisch dat de nieuwe gemeente de naam krijgt van de grootste gemeente. De gemeenteraden bekrachtigen het voorstel. Drie recente voorbeelden:
 - a. Groningen. Samenvoeging van de gemeenten Ten Boer, Groningen en Haren
 - b. Haarlemmermeer. Samenvoeging van Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude
 - c. Noordwijk. Samenvoeging van Noordwijk en Noordwijkerhout

2. **Sterk merk.** *Er is zoveel (historisch en geografische) logica achter de nieuwe naam dat iedereen deze naam automatisch accepteert. De gemeenteraden stellen de nieuwe naam op eigen kracht vast. Twee recente voorbeelden:*

- a. *Hoeksche Waard. Samenvoeging van Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen.*
- b. *Vijfheerenlanden. Samenvoeging van Leerdam, Vianen en Zederik.*

3. **Short list.** *Er is niet op voorhand een logische of evidente naam. Er wordt een short list gemaakt door een commissie of de gemeenteraden. De gemeenschap stemt en kiest. De gemeenteraden stellen vast. Drie recente voorbeelden:*

- a. *Het Hogeland. Samenvoeging van Bedum, De Marne, Eemsmond, Winsum.*
- b. *Altena. Samenvoeging van Aalburg, Werkendam en Woudrichem*
- c. *Molenlanden. Samenvoeging van Giessenburg en Molenwaard*

Bij variant 3 worden inwoners betrokken. Een gebruikelijke manier is om aan de voorkant te besluiten of iedereen zich in een procedure kan vinden. Die kan er bijvoorbeeld zo uitzien:.

- *Commissie die met een longlist komt*
- *Raden kiezen shortlist*
- *Er wordt afgestemd in de gemeenteraden dat de naam met de meeste stemmen wint (oid), en dat alle partijen dat de gevolgde procedure steunen en volgen*
- *Voorleggen aan de gemeenschappen*
- *Vaststellen door gemeenteraden.*

3. Wanneer in het fusieproces wordt de naam van een nieuwe gemeente bepaald? Is dit voor of na een principebesluit van de gemeenteraad van Wijchen over een fusie met de gemeente Druten?

Dit is na het principebesluit.

4. In het beleidskader bij de wet Arhi (wet algemene regels herindeling) staat een onderscheid tussen 'reguliere' samenvoegingen en 'lichte' samenvoegingen. Welke variant zou de voorkeur van het college hebben en wat zijn de overwegingen hierbij?

Het gaat bij een mogelijke bestuurlijke samenvoeging van Druten en Wijchen om een reguliere samenvoeging. Een lichte samenvoeging is niet aan de orde vanwege het ontbreken van een dominant grotere gemeente (op basis van inwonersaantallen), hetgeen ook nu al zichtbaar is in de gelijkwaardige samenwerking.

5. Op de informatieavond van 7 juli 2020 is door de adviseur van bureau Berenschot aangegeven dat de nieuwe gemeente niet 'Wijchen-Druten' of 'Druten-Wijchen' mag gaan heten. Waarom is dit zo?

Naamgeving op basis van samentrekkingen van de oude gemeentenamen was lange tijd in trek maar wordt door BZK afgeraden en ontmoedigd. Dit staat vermeld in het 'Beleidskader gemeentelijke herindeling', 7.4. De wens is of de nieuwe gemeente de naam te geven van een dominant grote gemeente of een naam die recht doet aan de nieuwe gemeente in historische, culturele of geografische zin.

6. In hoeverre klopt het dat indien de gemeenteraden van Wijchen en Druten niet gezamenlijk tot overeenstemming over een nieuwe gemeentenaam kunnen komen dat juridisch gezien dan de nieuwe gemeente automatisch de naam van de grootste kern (in dat geval Wijchen) krijgt? Wat staat hierover in de wet?

Als de gemeenteraden niet samen tot een definitieve naam voor de nieuwe gemeente komen, neemt de minister volgens het huidige Beleidskader de naam van de grootste betrokken gemeente (naar inwonertal) in het wetsvoorstel op als naam van de nieuwe gemeente. Dit wordt overigens beschouwd als een niet wenselijk proces.

7. Bent u het met het CDA Wijchen eens dat rondom het wijzigen van de naam van onze gemeente de nodige sentimenten / emoties bestaan bij onze inwoners?

Zeker. Net zoals dit bij alle bestuurlijke fusies altijd een gevoelig en belangrijk thema is.

8. Waarom is een nieuwe naam voor onze gemeente Wijchen door het college in alle documenten niet aangemerkt als één van de nadelen van een fusie met de gemeente Druten?

De inhoudelijke voor- en nadelen staan voor het college centraal. Die zijn van het grootste belang voor de gemeenschappen. De gemeenteraden nemen een besluit over een nieuwe naam van de bestuurlijke gemeente. De kernen/dorpen in het gebied houden hun eigen naam.

9. In hoeverre vindt het college een nieuwe naam voor de gemeente waarin het woord 'Wijchen' ontbreekt een nadeel van een fusie?

Ten eerste gaan de raden hierover. Ten tweede voelen inwoners zich vooral verbonden met hun buurt of kern, en de namen van de kernen en dorpen veranderen niet.

10. Hoe groot acht u de kans dat de naam 'gemeente Wijchen' na een fusie met de gemeente Druten nog steeds bestaat?

Dit is aan de gemeenteraden; zij nemen een besluit over een nieuwe naam van de bestuurlijke gemeente.